

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 28CoCsp/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122382119
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:6122382119.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudcov: JUDr. Erika Tischlerová a JUDr. Peter Duman, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, zastúpeného splnomocnencom: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. X.X.XXXX, adresa C. XXX/XX, D. E. C., zastúpenému splnomocnencom: Palkovič advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Kapitulská 20, Trnava, IČO: 47 255 609, o zaplatenie 20.000,- eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 25Csp/50/2022-240 zo dňa 29. marca 2023, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 20.000,- eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 20.000,- eur od 23.6.2021 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a výrokom II. rozhodol, že žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „OBZ“), ust. § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 9, § 517 ods. 1 prvá veta, ods. 2, § 559 ods. 1, 2, § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) a d), § 7 ods. 1, § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako i ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. Vecne súd prvej inštancie odôvodnil napadnuté rozhodnutie tým, že medzi žalobcom a žalovaným vznikol záväzkový vzťah na základe zmluvy o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver) zo dňa 14.2.2018, ktorá zmluva je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 OZ. Predmetný úver je tiež spotrebiteľským úverom v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 29.000,- eur, avšak žalovaný v rozpore so zmluvou neplnil svoje povinnosti, neuhradzoval splátky úveru riadne a včas. Žalobca si uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie istiny 20.000,- eur, zvyšnú časť dlžnej sumy pozostávajúcu z riadneho úroku, úroku z omeškania a neuhradených poplatkov si neuplatňoval. Žalovaný namietal, že zo strany žalobcu neboli dodržané podmienky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách a žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby. Taktiež namietal nedodržanie § 53 ods. 9 OZ. Súd mal za preukázané, že došlo k platnému zosplateniu úveru, boli naplnené zákonné predpoklady § 92 ods. 8 Zákona o bankách a taktiež § 53 ods. 9 OZ. Žalovaný bol výzvou zo dňa 30.1.2021 upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní od doručenia výzvy, že dôjde k zosplateniu, čo žalobca preukázal priloženou doručenkou, z ktorej vyplýva, že výzva

bola žalovanému doručená dňa 4.2.2021 prevzatím žalovaným. Taktiež žalobca preukázal doručenie výzvy a oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, ktorú žalovaný neprevzal v odbernej lehote a zásielka sa vrátila späť žalobcovi dňa 31.3.2021. Následne došlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu, ktorý je v konaní aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby. Súd nemal pochybnosť o doručovaní predmetných výziev žalovanému, nakoľko doručenie fikciou je dostatočné v súvislosti s preukázaním postúpenia pohľadávky. Dôsledkom odoslania predmetnej výzvy mohlo byť iba jej faktické prevzatie alebo doručenie uplatnením fikcie doručenia, čo má však rovnaké dôsledky ako prvá možnosť. Žalobca v súlade so zákonom využil právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru a celý úver v dôsledku porušenia povinnosti žalovaného splácať úver riadne a včas predčasne zosplatnil. Žalobca v súlade s § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ vyzval žalovaného listom z 30.1.2021 na úhradu dlžných splátok, s ktorými bol žalovaný v omeškaní viac ako 3 mesiace a zároveň ho upozornil na možnosť mimoriadneho zosplatnenia celého úveru. Výzvu žalobca doručoval žalovanému a následne dňa 3.3.2021 pristúpil k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, o čom informoval žalovaného. Žalobca preukázal, že žalovanému predmetnú výzvu doručoval. Žalobca teda postupoval v súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami a tiež obchodnými podmienkami veriteľa.

4. Súd tiež považoval za preukázané, že žalobca skúmal bonitu žalovaného. Žalobca predložil súdu kalkuláciu ukazovateľa schopnosti splácať, žiadosť o úver, dopyt do Sociálnej poisťovne spolu s jeho výsledkom, oznámením F. G., H. o predčasnom splatení pohľadávky z úveru zo dňa 14.2.2018 z ktorých preukázateľne vyplýva, že veriteľ skúmal schopnosť žalovaného splácať záväzky, posúdil jeho bonitu, preto súd nemal za preukázané, že by veriteľ pri uzatváraní zmluvy nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Existujúce záväzky žalovaného overil dopytom do úverového registra, z ktorého vyplynulo, že žalovaný mal existujúce záväzky vo výške 78 eur. Okrem toho zo samotnej úverovej zmluvy vyplýva, že predmetný poskytnutý úver slúžil na vyplatenie iných záväzkov. V prípade, ak by veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou, takéto konanie by podľa § 11 ods. 2 uvedeného zákona malo za následok nemožnosť požadovať od žalovaného jednorazové splatenie úveru. Žalovaný takéto svoje tvrdenie ani nepreukázal, keďže svoje povinnosti zo zmluvného vzťahu si preukázateľne spočiatku riadne plnil, pričom až neskôr prišlo pravdepodobne k zmene jeho schopnosti splácať úver, avšak ani takéto skutočnosť nebola v konaní preukázaná a taktiež to nie je dôvodom na konštatovanie, že jeho bonita nebola posudzovaná. Samotné ustanovenie § 7 ods. 1 ZoSÚ ukladá veriteľovi, aby pri poskytnutí úveru s odbornou starostlivosťou posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom musí brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Súd mal z predmetnej zmluvy, ako aj z podkladov žalobcu doručených súdu počas konania za zrejmé, že veriteľ pri poskytnutí spotrebiteľského úveru zisťoval osobný stav žalovaného, jeho rodinný stav, taktiež informácie o zamestnaní žalovaného a tiež finančnú situáciu žalovaného. Z uvedených dôvodov považoval súd skúmanie schopnosti žalovaného splácať poskytnutý úver za dostatočne preukázané.

5. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s plnením svojho splatného záväzku voči žalobcovi, súd priznal žalobcovi aj právo na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne, ktorý si uplatnil v súlade s § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., a to odo dňa nasledujúceho po dni účinnosti postúpenia pohľadávky do zaplatenia. Súd prvej inštancie tak žalobe žalobcu vyhovel, keďže dospel k záveru, že je dôvodná v celom rozsahu.

6. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalobcovi ako procesne plne úspešnej strane sporu priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie z dôvodov, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP).

8. Predovšetkým poukazoval na to, že v konaní namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z dôvodu, že na strane banky - Slovenská sporiteľňa, a.s. nebola pri poskytovaní úveru žalovanému zachovaná odborná starostlivosť pri poskytovaní úveru v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ. Žalovaný namietal postup banky pri preverovaní jeho schopnosti splácať poskytnutý úver. Pri žiadosti o úver banka

žiadnym spôsobom neoverovala jeho reálne pravidelné mesačné výdavky. Banka si neoverila, či pravidelné mesačné výdavky žalovaného nie sú vyššie ako životné minimum vo výške 199,48 eura, ktoré zohľadnila, ako je zrejmé aj z predloženého výpočtu primárnej návratnosti (kalkulácie ukazovateľa schopnosti splácať), ktorú žalobca predložil. Žalovaný bol bankou pri spracovaní žiadosti o úver dopytovaný na výšku svojho mesačného príjmu, na údaje zamestnávateľa (za účelom overenia príjmu žalovaného), typ pracovného pomeru – doba určitá/neurčitá, rodinný stav a počet členov domácnosti. Žalovaný však nebol dopytovaný na svoje výdavky. Skutočnosť, že banka sa na výdavky žalovaného nedopytovala je zrejmé aj z listín predložených žalobcom, a to z listiny označenej ako Výpočet primárnej návratnosti úveru (kalkulácia ukazovateľa schopnosti splácať), kde v položke životné potreby je uvedená suma 199 eur, a teda suma životného minima platného v čase žiadosti o úver. Skutočnosť, že banka sa na výdavky žalovaného nijako nedopytovala potvrdzuje aj žalobca, ktorý vo svojom vyjadrení zo dňa 4.11.2022 uvádza, že „v rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral veriteľ do úvahy životné minimum spotrebiteľa, nakoľko žalovaný deklaroval jedného člena domácnosti.“ Banka tak automaticky, bez akéhokoľvek dopytovania žalovaného zohľadnila paušál v sume životného minima, čo sa však jednoznačne nedá označiť za postup s odbornou starostlivosťou, ide skôr o zovšeobecnenie, resp. aplikovanie jednotného a všeobecného postupu bankou. Iba formálne aplikovanie výdavkov žalovaného žalobca potvrdil na inom mieste vyjadrenia zo dňa 4.11.2022, kde žalobca uvádza: „Zároveň dávame do pozornosti súdu, že proces overovania schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver prebieha vo väčšine prípadov v automatickom režime bez osobného vstupu zamestnanca banky.“ Formálne skúmanie platobnej schopnosti žiadateľa o úver však nie je naplnením podmienky zachovania odbornej starostlivosti banky pri poskytovaní úveru. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23CoCsp/27/2021, podľa ktorého: „K posudzovaniu schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver pristúpil právny predchodca žalobcu len formálne, nevytvoril si reálny obraz o celkovej majetkovej situácii žalovaného a jeho postup nenaplnil účel predpokladaný ustanovením § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd poukazuje na to, že pre posúdenie splnenia povinnosti v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (právny predchodca žalobcu) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa.“

9. K argumentu žalobcu, že veritelia nie sú povinní žiadať preukázanie konkrétnych mesačných výdavkov (napr. faktúrami za telefón, bývanie a pod.) z dôvodu zachovania transparentnosti, pretože v opačnom prípade by spotrebiteľovi postačovalo zatajiť existujúce výdavky na zlepšenie svojej platobnej kapacity, preto podľa žalobcu uplatňovanie paušálnych výdavkov v súlade s Opatrením a ZoSÚ, spĺňa predpoklady postupu s odbornou starostlivosťou; žalovaný uviedol, že banka má v zmysle ZoSÚ v spojení s vykonávacím predpisom, ktorým je opatrenie NBS 10/2017 povinnosť skúmať výdavkovú stránku žiadateľa o úver/spotrebiteľa a vyhodnocovať platobnú schopnosť spotrebiteľa taktiež s ohľadom na náklady na zabezpečenie základných životných potrieb a nie obchádzať svoju povinnosť vytvorením konštrukcie tzv. paušálnych výdavkov, ktoré nemajú oporu v ZoSÚ ani v Opatrení. Banka pri zohľadnení akýchsi paušálnych výdavkov, ktoré nepozná ani Opatrenie ani ZoSÚ, práve vytvára, či dokonca skresľuje platobnú schopnosť spotrebiteľa. Opatrenie, konkrétne ustanovenie § 2 ods. 5 banke nedáva možnosť vychádzať vždy zo sumy životného minima, ale definuje že na účely zistenia ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver, sa má vychádzať zo sumy najmenej vo výške životného minima. Zakotvenie minimálneho rozsahu nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb vo výške životného minima, nezbavuje banku povinnosti preveriť, aké sú výdavky spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb, ktoré môžu byť reálne v podstatne vyššej výške ako je výška životného minima. Výška životného minima sa použije, ak sú výdavky spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb nižšie, ako je výška životného minima, nakoľko opatrenie definuje povinnosť veriteľa zohľadniť náklady spotrebiteľa minimálne vo výške životného minima. V rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23CoCsp/26/2020 zo dňa 30.11.2020 sa uvádza, že Zákon o spotrebiteľských úveroch „vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ - s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver - je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi informáciu len o výške svojich príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval.“ Automatickou aplikáciou životného minima bankou, ako výdavkov na zabezpečenie základných životných potrieb žalovaného, tak banka nenaplnila požiadavku ZoSÚ, ktorou je vyhodnocovanie a analyzovanie údajov poskytnutých spotrebiteľom. V prvom rade totiž pri výdavkoch žalovaného vo výške 199,48 eura nejde o údaj, ktorý spotrebiteľ banke poskytol, keďže ho banka

aplikovala automaticky a na iné výdavky banka žalovaného ani nedopytovala, a na strane druhej banka tým pádom jednoznačne neanalyzovala a nevyhodnocovala výdavky žalovaného v pomere k jeho príjmu, čo potvrdzuje aj žalobca, nakoľko automatická aplikácia jednotného všeobecného čísla sama o sebe vylučuje analyzovanie a vyhodnocovanie rozpočtu žalovaného zo strany banky. Súd v rozsudku konštatoval, že veriteľ pri poskytovaní spotrebiteľského úveru zisťoval finančnú situáciu žalovaného. Nie je zrejmé na základe čoho súd vyhodnotil, že banka skúmala finančnú situáciu žalovaného, keď žalobca sám uvádza skutočnosti nasvedčujúce tomu, že banka tak neučinila, obmedzila sa iba na aplikovanie paušálnej sumy výdavkov, či na automatizované postupy banky pri preverovaní platobnej schopnosti žalovaného, bez možnosti osobného vstupu zamestnanca banky, čo je jednoznačne dôkazom toho, že banka nepostupovala s odbornou starostlivosťou.

10. Banka, podľa tvrdení žalobcu, postupovala s odbornou starostlivosťou, s poukazom na presný postup prepočtu kalkulácie schopnosti spotrebiteľa splácať poskytovaný úver (výpočet tzv. DSTI), do ktorého okrem príjmu žalovaného vstupuje aj údaj o nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb. Žalobca však zároveň uviedol, že na účely vypočítania týchto nákladov musí veriteľ poznať údaje o rodinnom stave a počte vyživovaných osôb spotrebiteľa, ktorý údaj poskytuje spotrebiteľ veriteľovi podľa ustanovenia § 7 ods. 2 ZoSÚ, nakoľko poskytovateľ tento údaj nemá možnosť získať z verejne dostupných zdrojov. Opatrenie v § 2 ods. 5 definuje povinnosť veriteľa pri výpočte nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb zohľadniť aj vyživovacie povinnosti spotrebiteľa, a to tak vyživovacie povinnosti voči osobám, ktoré so spotrebiteľom žijú v spoločnej domácnosti, ako aj voči osobám ku ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť na základe rozhodnutia súdu, resp. aj bez rozhodnutia súdu v pomere určenom v Opatrení a teda vyživovaciu povinnosť voči osobe, ktorá so spotrebiteľom nemusí žiť v spoločnej domácnosti. Informácie, ktoré banka nevedela o žalovanom zistiť z verejne dostupných zdrojov, tak banka mala žiadať od žalovaného, ktorý je v zmysle § 7 ods. 2 ZoSÚ povinný ich banke na jej žiadosť poskytnúť. Zo žalobcom predložených dôkazov, a to tak z listiny označenej ako Výpočet primárnej návratnosti úveru (kalkulácia ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať) ako ani z listiny označenej ako žiadosť o úver zo dňa 13.2.2018 nevyplýva, že by banka zisťovala vyživovacie povinnosti žalovaného. Banka sa uspokojila so zistením, že žalovaný je slobodný a že žije v domácnosti sám, t.j. že počet členov domácnosti je jeden, avšak nezisťovala žiadnym spôsobom, ako vyplýva aj zo žalobcom predložených listinných dôkazov, že si splnila svoju povinnosť zohľadniť pri výpočte DSTI aj prípadné vyživovacie povinnosti žalovaného voči osobám, ktoré s ním v spoločnej domácnosti nežijú, tak ako to predpokladá aj Opatrenie, ktoré stanovuje v § 2 metodiku spôsobu výpočtu DSTI. Existencia vyživovacej povinnosti by pri výpočte DSTI zásadným spôsobom ovplyvnila výsledok kalkulácie tohto ukazovateľa. Podľa rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 27CoCsp/27/2021 nie je pre posúdenie splnenia povinnosti v zmysle ustanovenia § 7 ods. 1 ZoSÚ smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ (právny predchodca žalobcu) pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity spotrebiteľa. Žiadna z listín predložených žalobcom nepreukazuje, že by aj túto podstatnú skutočnosť banka u žalovaného zisťovala, teda nepostupovala s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, za čo jej zákon stanovuje sankciu v § 11 ods. 2 ZoSÚ v podobe nemožnosti požadovať jednorazové splatenie záväzku žalovaného z uzatvorenej zmluvy, čo má za následok nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu v tomto konaní. Nie je pritom v zmysle rozhodovacej praxe podstatné, či a v akej výške vyčíslila banka ukazovateľ DSTI, na ktorý sa žalobca odvoláva, ale samotný postup, v rámci ktorého banka zisťovala údaje potrebné pre vyhodnotenie platobnej schopnosti žalovaného. Nie je zrejmé na základe čoho súd v rozsudku konštatuje, že je zrejmé, že banka pri poskytovaní úveru žalovanému, skúmala osobný a rodinný stav žalovaného, keďže výslovne absentuje požiadavka banky na informáciu o existencii, resp. počte vyživovacích povinností žalovaného. Banka sa uspokojila iba s čiastočným údajom, a to údajom o tom, že žalovaný bol v čase žiadosti o úver slobodný a že žil v domácnosti sám. Uvedené informácie však nevylučujú existenciu vyživovacej povinnosti žalovaného, na čo banka žalovaného nedopytovala.

11. Žalovaný v písomných podaniach, ako aj na pojednávaní dňa 29.3.2023, namietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, z dôvodu porušenia § 7 ods. 1 ZoSÚ zo strany banky, čo má za následok sankciu v podobe nemožnosti vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie záväzku z predmetnej zmluvy a nemožnosť banky takýto záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy postúpiť bez súhlasu spotrebiteľa, na iný subjekt. Súd v rozsudku konštatuje, že banka nenaplnila podmienky sankcie podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, čo odvodzuje od skutočnosti, že žalovaný spočiatku poskytnutý úver splácal a s riadnym plnením prestal až po uplynutí nejakého času. Súčasne súd konštatuje, že žalovaný konanie banky, ktoré by malo mať za následok sankciu definovanú v § 11 ods. 2 ZoSÚ nepreukázal. Súd však opomenul

ustanovenie § 16 písm. b/ ZoSÚ, ktorý výslovne definuje povinnosť veriteľa, že vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať. Nie je tak povinnosťou spotrebiteľa preukazovať, že banka nepostupovala s odbornou starostlivosťou, ale naopak dôkazné bremeno preukázania, že banka postupovala pri poskytovaní úveru s odbornou starostlivosťou je na strane banky, ktorej túto povinnosť definuje § 16 písm. b/ ZoSÚ. ZoSÚ v žiadnom svojom ustanovení nedefinuje, že riadnym splácaním poskytnutého úveru spotrebiteľom po určitý čas a až následným neplnením splátok v zmysle zmluvy, by sa veriteľ vedel zbaviť povinnosti hodnoverne preukázať podľa § 16 písm. b/, že v zmysle § 7 ods. 1 postupoval s odbornou starostlivosťou a že nenaplnil podmienky sankcie definovanej v § 11 ods. 2 ZoSÚ, a teda nemožnosti požadovať od spotrebiteľa jednorazove splatenie jeho záväzku. Súd tak vec nesprávne právne posúdil, keď prenáša bremeno dokazovania o postupe s odbornou starostlivosťou na žalovaného, aj keď ZoSÚ v § 16 písm. b/ jednoznačne určuje banke povinnosť vedieť hodnoverne preukázať, že si svoje povinnosti, čo do vynaloženia odbornej starostlivosti splnila.

12. Napokon žalovaný namietal aj arbitrárnosť rozsudku, pretože sa súd dostatočne nevysporiadal s jeho podstatnou námietkou o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Súd sa ďalej dostatočne nevysporiadal ani s existujúcou rozhodovacou praxou nadriadeného súdu a obmedzil sa iba na konštatovanie, že skúmanie bonity žalovaného bankou považuje za preukázané. Žalovaný má za to, že takéto rozhodnutie súdu je arbitrárne, keďže súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú žalovaným. Na základe uvedeného žalovaný navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žiadal tiež priznať náhradu trov odvolacieho konania.

13. Žalobca samostatný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu žalovaného podal písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že sa plne stotožňuje s napadnutým rozsudkom a trvá na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

14. K vyjadreniu žalobcu podal žalovaný písomné vyjadrenie (replika), v ktorom uviedol, že vyjadrenie žalobcu doručené právnomu zástupcovi žalovaného (formulár podania ako aj jeho príloha) bolo vo formáte PDF bez elektronického podpisu, pričom štandardne doručované podpísané podania majú formát ASICE obsahujúci elektronický podpis. Rovnako sa verzia podania bez podpisu nachádza aj v elektronickom súdnom spise. Zároveň žalovanému nie je známe, že by podanie bolo následne doručované v listinnej podobe, alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu. Z tohto dôvodu je potrebné na podanie žalobcu neprihliadať, teda ako keby sa žalobca v stanovenej lehote k odvolaniu nevyjadril vôbec. Žalovaný žiadal, aby mu bolo doručené úplné vyjadrenie žalobcu k podanému odvolaniu podľa ustanovenia § 374 ods. 1 CSP, teda ak bolo doručené podpísané (autorizované podľa osobitného predpisu), musí byť žalovanému doručené podanie podpísané (opätrené kvalifikovaným elektronickým podpisom s časovou pečiatkou). Iba tak sa vie žalovaný oboznámiť s celým podaním a posúdiť oprávnenosť osoby, ktorá na podanie dala svoj podpis, konať za žalobcu. Preto žalovaný navrhoval, aby buď odvolací súd na vyjadrenie žalobcu k podanému odvolaniu neprihliadal (ak bolo doručené bez autorizácie podľa osobitného predpisu a následne nebolo doplnené) alebo súd prvej inštancie doručil žalovanému na vyjadrenie úplné vyjadrenie žalobcu k podanému odvolaniu.

15. K replike žalovaného, podal žalobca písomné vyjadrenie (duplika), v ktorom uviedol, že právny názor žalovaného nepovažuje za správny, pretože priloženie pdf. verzie odvolania k formuláru je fakultatívne. Formulár podania, v súlade so zákonom o e-governmente, obsahuje úplné vyjadrenie vrátane petitu, t. j. samo o sebe predstavuje vyjadrenie, ktoré bolo zaručene elektronicky podpísané. To znamená, že žalobca nemusí pdf. verziu vôbec pripájať k podanému formulárovému odvolaniu a táto pdf. verzia slúži v podstate len pre sprehľadnenie písaného textu, zdôraznenie niektorých statí, nakoľko formulár je v tomto ohľade značne limitovaný. Rovnako ako netreba podpisovať jednotlivé pdf. dokumenty, nie je potrebné podpisovať ani pdf. verziu vyjadrenia, ak formulárová verzia je podpísaná.

16. K duplike žalobcu podal žalovaný ešte písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že žalovaný netvrdí, že žalobca podanie nepodpísal, ale žiada súd, aby mu podanie žalobcu bolo doručené tak ako bolo súdu odoslané, a teda s kvalifikovaným elektronickým podpisom osoby, ktorá podanie podpísala a časovou pečiatkou, kedy daná osoba predmetné podanie podpísala. Žalovaný sa odvolal na ustanovenia CSP o náležitostiach podania a neprihliadnutí na podanie neobsahujúce povinné náležitosti podania, nakoľko

podanie žalobcu, ktoré mu bolo doručené, zo súdu tieto náležitosti neobsahovalo. Žalovaný má za to, že podanie formulára prostredníctvom portálu e-žaloby.sk sa dá odoslať aj bez podpisu, a rovnako tak je možné ho podpísať osobou, ktorá má oprávnenie na prístup do tohto portálu. Nemusí to však byť osoba oprávnená konať v predmetom konaní pred súdom, resp. osoba síce oprávnená, ale na základe plnomocenstva, resp. poverenia, ktoré by ale v tom prípade malo byť prílohou predmetného podania.

17. Ďalšie vyjadrenia strany v odvolacom konaní nepodali.

18. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. d/, f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), ktoré nezistil, súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, preto bolo potrebné napadnutý rozsudok zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b/ CSP) a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 CSP).

19. Odvolací súd na tomto mieste považuje za potrebné najskôr uviesť, že polemika žalovaného o tom, či vyjadrenie žalobcu k odvolaniu zo dňa 27.6.2023 bolo kvalifikovane podpísané oprávnenou osobou bola v danej veci nedôvodná. Predmetné vyjadrenie žalobcu bolo podané elektronicky a podpísané platným zaručeným elektronickým podpisom osoby oprávnenej konať za právneho zástupcu žalobcu spol. Remedium Legal s. r. o. konateľom JUDr. Marekom Baranikom. Uvedené je však pre danú vec celkom nepodstatné, pretože dané vyjadrenie žalobcu zo dňa 27.6.2023 neobsahuje žiadne relevantné tvrdenia, na ktoré by mal žalobca špecificky reagovať, pretože obsahuje iba strohé stanovisko, že napadnutý rozsudok považuje žalobca za vecne správny, a preto ho navrhuje potvrdiť. Teda žalobca v ňom nevyvracia odvolacie argumenty žalovaného, ani k nim neuvádza odlišné skutkové či právne tvrdenia.

20. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu teda s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobe žalobcu o zaplatenie sumy 20.000 eur s príslušenstvom titulom pohľadávky zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy vyhovel, keď dospel k záveru, že žalovaný v rozpore so zmluvou neuhradza splátky úveru riadne a včas, uplatnená suma 20.000 eur predstavuje zvyšok dlžnej istiny (bez úrokov, úrokov z omeškania a neuhradených poplatkov), pričom žalobca je v spore aktívne vecne legitimovaný, pretože boli naplnené zákonné predpoklady ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a taktiež § 53 ods. 9 OZ. Súd tiež uzavrel, že došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v súlade s § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ, keď mal tiež za preukázané, že veriteľ pri uzatváraní zmluvy postupoval s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ, keď z predložených listín je zrejmé, že veriteľ pri poskytovaní úveru skúmal osobný stav žalovaného, jeho rodinný stav, informácie o zamestnaní žalovaného a tiež finančnú situáciu žalovaného.

21. Žalovaný s napadnutým rozhodnutím súdu prvej inštancie nesúhlasil a v prvom rade namietal, že súd sa nesprávne vysporiadal s aktívnou vecnou legitimáciou žalobcu, pretože pri poskytovaní úveru nebola zachovaná odborná starostlivosť pri poskytovaní úveru podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, keďže banka žiadnym spôsobom neoverovala reálne výdavky žalovaného a pri posudzovaní jeho schopnosti splácať spotrebiteľský úver vychádzala zo sumy životného minima platného v čase žiadosti o úver vo výške 199,48 eura. Dôvodil, že formálne skúmanie platobnej schopnosti žiadateľa o úver, nie je naplnením podmienky zachovania odbornej starostlivosti banky pri poskytovaní úveru. Mal za to, že banka má v zmysle ZoSÚ v spojení s vykonávacím predpisom – opatrením NBS 10/2017 povinnosť skúmať výdavkovú stránku spotrebiteľa a vyhodnocovať platobnú schopnosť spotrebiteľa tiež s ohľadom na náklady na zabezpečovanie základných životných potrieb a nie obchádzať svoju povinnosť vytvorením konštrukcie tzv. paušálnych výdavkov. Výdavky spotrebiteľa môžu byť totiž v podstatne vyššej výške, ako je výška životného minima. Výška životného minima sa použije, ak sú výdavky spotrebiteľa

nižšie ako výška životného minima, nakoľko Opatrenie definuje povinnosť veriteľa zohľadniť náklady spotrebiteľa minimálne vo výške životného minima. Takisto si banka nespĺnila povinnosť v zmysle § 2 ods. 5 Opatrenia, nakoľko z predložených listinných dôkazov vyplýva, že pri výpočte DSTI nezohľadnila prípadné vyživovacie povinnosti žalovaného voči osobám, ktoré s ním nežijú v spoločnej domácnosti, čím znova nepostupovala s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Údaj o tom, že žalovaný bol v čase žiadosti o úver slobodný a žil v domácnosti sám, nevylučujú existenciu vyživovacej povinnosti žalovaného, na čo banka žalovaného nedopytovala. Uvedené potom má za následok sankciu v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ, t. j. že banka nemohla vyžadovať jednorazové splatenie záväzku z úverovej zmluvy a následne nemožnosť takýto záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy postúpiť bez súhlasu spotrebiteľa na iný subjekt, teda nedostatok aktívnej legitimácie žalobcu.

22. Podstatnou teda v predmetnej právnej veci bolo posúdiť otázku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu.

23. Aktívnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimácie, či už aktívnej – existencia tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej – existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

24. Aj v predmetnej veci bolo dôvodné skúmanie aktívnej vecnej legitimácie žalobcu, a teda vysporiadanie sa s otázkou platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, na základe ktorej by súd mohol konštatovať, že žalobca je skutočným nositeľom práva, ktorého sa v spore voči žalovanému domáha. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že predmetom sporu je nárok žalobcu ako postupníka, ktorý má základ v hmotnoprávnom vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu - bankou Slovenská sporiteľňa, a.s. a žalovaným ako spotrebiteľom. Slovenská sporiteľňa, a.s. ako banka a žalovaný ako spotrebiteľ, uzavreli dňa 14.2.2018 Zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej banka poskytla žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 29.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 410,89 eura mesačne, vždy v 27. deň v kalendárnom mesiaci s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 27.3.2018 a posledná splátka mala byť splatnou dňa 27.2.2026. Podľa čl. II ods. 7 Zmluvy, sa zmluvné strany dohodli, že ak dlžník pohľadávku banky nespĺca riadne a včas, môže banka vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky. Podľa čl. III. Zmluvy boli jej súčasťou (okrem VOP) aj Produktové obchodné podmienky pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. s účinnosťou od 1.1.2015. Z písomného Oznámenia banky zo dňa 4.3.2021 (č. I. 80 spisu) vyplýva, že banka v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. s účinnosťou od 1.1.2015 v aktuálnom znení pre omeškanie dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako tri mesiace, vyhlásila ku dňu 3.3.2021 mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy. Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a postupníkom – žalobcom dňa 22.6.2021, malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky z pôvodného veriteľa – banky na žalobcu.

25. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

26. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok 22.6.2021, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená

pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávky dňa 22.6.2021, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

29. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu 14.2.2018, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

30. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ v znení účinnom ku dňu 14.2.2018, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

31. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že základným predpokladom platného postúpenia pohľadávky bankou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách ako aj ust. § 17 ods. 1 ZoSÚ je, že musí ísť o splatnú pohľadávku. V danej veci je zrejmé, že pôvodná konečná splatnosť spotrebiteľského úveru bola až dňa 27.2.2026, pričom bolo tvrdené, že veriteľ využil svoje právo a pre nesplácanie úveru zo strany dlžníka úver zosplatnil. Vzhľadom na argumenty predostreté žalovaným v konaní, však bolo sporným, či si právny predchodca žalobcu – Slovenská sporiteľňa a.s. v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ náležite splnila povinnosť pri uzatváraní zmluvy posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, ktorej nesplnenie podmienky má podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ za následok nemožnosť pre veriteľa vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

32. Účelom ustanovenia § 7 ods. 1 ZoSÚ ukladajúcim veriteľom povinnosť v predzmluvnom vzťahu so spotrebiteľom skúmať s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je zabrániť v poskytovaní úverov spotrebiteľom ako slabšej zmluvnej strane, ktorých finančné možnosti neumožňujú splácanie úveru. Veriteľ, ktorý poskytuje spotrebiteľský úver je povinný vynaložiť aktívne úsilie, posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, a to na základe relevantných a aktuálnych informácií získaných jednak od spotrebiteľa a jednak získaných vlastnou činnosťou, napr. z bankového/nebankového registra, dopytom na Sociálnu poisťovňu. Toto ustanovenie malo zabezpečiť záujem veriteľom správne odhadnúť schopnosť spotrebiteľa splácať úver a správať sa tak obozretne z pohľadu návratnosti úveru a z pohľadu dôsledkov nezodpovedného požičiavania na strane spotrebiteľov (účelom citovaného ustanovenia je tak ochrániť spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvy a vyrovnať tak faktickú nerovnováhu vznikajúcu v právnom vzťahu medzi spotrebiteľom a dodávateľom).

33. S účinnosťou od 1. januára 2018 je vykonávacím predpisom k zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch Opatrenie Národnej banky Slovenska č. 10/2017 zo dňa 14. novembra 2017 ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

34. Súd prvej inštancie v ods. 31 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia uzavrel, že veriteľ si v danom prípade povinnosť skúmať schopnosť žalovaného splácať poskytnutý úver splnil, keďže pri poskytnutí spotrebiteľského úveru zisťoval osobný stav žalovaného, jeho rodinný stav, informácie o zamestnaní žalovaného a tiež finančnú situáciu žalovaného, čo mal preukázané listinami Kalkulácia ukazovateľa schopnosti splácať, žiadosťou o úver, dopytom do Sociálnej poisťovne spolu s jeho výsledkom, oznámením F. G. H. o predčasnom splatení pohľadávky z úveru zo dňa 14.2.2018 a dopytom do úverového registra. Strany však v konaní predniesli konkrétne argumenty, keď žalovaný v podaní zo dňa 19.10.2022 (č. l. 196) dôvodil, že banka si povinnosť posúdiť jeho schopnosť splácať úver s odbornou starostlivosťou nesplnila preto, že nepreverovala žiadnym spôsobom, jeho výdavky na stravu, dopravu, bývanie, či má alebo nemá vyživovacie povinnosti. Povinnosť skúmať výdavky žalovaného je prirodzenou požiadavkou v rámci skúmania platobnej schopnosti spotrebiteľa. Na túto argumentáciu žalovaného reagoval žalobca podaním zo dňa 8.11.2022 (č. l. 206 spisu), v ktorom dôvodil, že sa riadil Opatrením NBS č. 10/2017, pričom veriteľia nie sú povinní žiadať preukázanie konkrétnych mesačných výdavkov spotrebiteľa, ale banka v danom prípade v rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb brala do úvahy životné minimum spotrebiteľa, nakoľko žalovaný deklaroval jedného člena domácnosti, vychádzala teda zo sumy 199,48 eura. S týmto postupom banky však žalovaný v podaní zo dňa 30.11.2022 (č. l. 223 spisu) nesúhlasil, dôvodil, že ust. § 2 ods. 5 Opatrenia NBS č. 10/2017 nedáva banke možnosť vychádzať vždy zo sumy životného minima, ale definuje, že na účely zistenia ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver, sa má vychádzať zo sumy najmenej vo výške životného minima, čo však nezabavuje banku povinnosti preveriť si, aké sú výdavky spotrebiteľa na zabezpečenie základných životných potrieb, ktoré môžu byť v podstatne vyššej výške ako je životné minimum. S touto relevantnou argumentáciou prednesenou v konaní pred súdom prvej inštancie, sa však súd vo svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal, uviedol len záver, že veriteľ skúmal finančnú situáciu žalovaného, ktorý záver však súd dostatočne neodôvodnil.

35. Súd tiež v odôvodnení uviedol, že podstatným bolo zohľadniť dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa. Konkrétne veličiny však už súd neuvádza. Zo zmluvy je pritom zrejmé, že výška splátky bola 410,98 eur mesačne, úver mal byť poskytnutý na obdobie 8 rokov, pričom zo žiadosti o poskytnutie úveru vyplýva príjem spotrebiteľa vo výške 935 eur. Výška splátky teda predstavovala takmer 44 % príjmu spotrebiteľa. Žalovanému tak síce zostala na živobytie suma vyššia ako životné minimum, t. j. 524,02 eura, ale pokiaľ nie sú známe jeho reálne životné náklady, je záver súdu, že banka dostatočne skúmala finančnú situáciu žalovaného nepreskúmateľný. Vyriešenie otázky, či v danom prípade došlo k zosplatneniu úveru v súlade s ust. § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 ZoSÚ, je pritom podstatné pre posúdenie aktívnej legitímácie žalobcu s ohľadom na ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách a § 17 ods. 1 ZoSÚ, ktorého postupu sa dožadoval v spore žalovaný.

36. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí základného práva na spravodlivý proces, zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Odôvodnenie je tou časťou rozsudku, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní prípadných opravných prostriedkov. Civilný sporový poriadok upravuje v ustanovení § 220 ods. 2 základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Treba tiež vychádzať zo základného princípu voľného hodnotenia dôkazov v čl. 15 základných princípov CSP a v § 191 ods. 1 CSP, ktorý je limitovaný požiadavkou nadväznosti medzi skutkovými zisteniami súdu získanými v procese dokazovania, úvahami súdu v procese hodnotenia dôkazov a jeho právnymi závermi. Hodnotiacia úvaha súdu nie je svojvoľná, pretože súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah.

37. Povinnosťou súdu je vždy sa vyrovnáť s argumentmi sporových strán, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie. Judikatúra ESLP zdôrazňuje, že je potrebné podľa okolností veci dať odpoveď na rozhodujúce argumenty. Z odôvodnenia sa teda strana má dozvedieť o dôvodoch prijatia,

či odmietnutia jej argumentu. Samotné konštatovanie že argument je irelevantný, nezodpovedá požiadavke riadneho odôvodnenia. Preto nie je prípustný eklektický a neopodstatnený výber dôkazov smerujúci k jednostranným záverom (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 114/2008). Ak sa súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiada relevantným spôsobom so zásadnou námietkou sporovej strany, treba absenciu argumentácie všeobecného súdu považovať za prejav arbitrárnosti a porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (Ústavný súd SR, sp. zn. II. ÚS 410/2006).

38. Odvolací súd v predmetnej sporovej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie si svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovení § 191 a § 220 ods. 2 CSP riadne nesplnil, výsledky vykonaného dokazovania náležite nevyhodnotil a svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo neodôvodnil. Predovšetkým v odôvodnení napadnutého rozsudku chýba relevantné vysporiadanie sa s procesnou obranou žalovaného v spore ohľadom danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, odvíjajúcej sa od platnosti postúpenia predmetnej pohľadávky z pôvodného veriteľa - banky na žalobcu, ktorého predpokladom bolo, aby zo strany pôvodného veriteľa došlo k postúpeniu splatnej pohľadávky. Je pritom zrejmé, že banka mala pred postúpením pohľadávky pristúpiť k zosplatneniu nesplatennej časti úveru, avšak žalovaný namieta, že porušenie povinnosti banky skúmať bonitu spotrebiteľa v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ, má v danom prípade dôsledky vyplývajúce z ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ. Súd prvej inštancie sa však v tomto smere argumentmi sporových strán ohľadom povinnosti skúmať výdavky spotrebiteľa nezaoberal a svoje závery o tom, že platobná schopnosť spotrebiteľa bola riadne overená, dostatočne neodôvodnil.

39. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

40. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

41. Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (neodôvodnením rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami) k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

42. Povinnosťou súdu prvej inštancie súc pritom viazaný vyššie vyslovenými právnymi názormi odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP), bude pri opätovnom posúdení veci, sa náležite vysporiadať s relevantnými argumentmi sporových strán ohľadom danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ale aj § 17 ods. 1 ZoSÚ, preskúmajúc dôsledne otázku platnosti zosplatnenia úveru bankou, v nadväznosti na splnenie jej povinností ako veriteľa podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ s dôsledkami podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ako aj otázku platnosti postúpenia predmetnej pohľadávky, potom vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je nevyhnutné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2, 3, 4 CSP odôvodniť.

43. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov, včítane náhrady trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

44. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).